

Ամեն օր կհրատարակուի : - Հոտը 20 փարա է : - Պօլիս բաժանորդ ըլլալ ուղարկ մէկ արծաթ Մէճիտ պիտի վճարէ 100 թուոց համար , իսկ գաւառացի համար 23 դրոց դարձեալ 100 թուոց համար , թղթատարութեան ծախքէ ապաւ ըլլալով : - Դաւանդեան ասոր 40 փարայ է մէկ տնդաւի համար : - Կրողքիս վերաբերեալ նամակ եւ որիչ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել տո Տնօրէնն իկ : Պօլիս Չողմոճըլար Էօղուլու Զիւմուլլիլի խան վերի յարկ թիւ 24 տնեակը :

Ա Չ Գ Ա Յ Ի Ն

Արաստիպէն մայիս 29 թուոյ նամակաւ մը հետեւեալ այլեւայլ լուրերն գրած են :

1. — Անցեալ երկու շաբթի ուսում օտ հայու մը տան շինութեան ժամանակ , զիտումով վերի յարկը կվիշի եւ հինգ հոգի տակը կմնան : Չորսը փրատակնեւ ըսն , տակէն ողջ հանուեցան , բայց սրուն ոտքը , սրուն մէջքը եւ սրուն վիզը ճղմուած : Իսկ հինգ երորդը , որ երիտասարդ զիւզացի մ' էր , զերանք զլիտն վրայ ինկած ըլլալով , մեռած դանուեցաւ : Աւաճիմներուն համար յոյս կայ կրտսի : Այս զժրադը սրտահարը անխոհմութեան կամ արհեստին տեղեակ չըլլալէն յառաջ եկած կերելի :

2. — Գեր . Երեմիա Եպիսկոպոսի հրամանաւ քահանայական պաշտանմունքէ արդեւեալ չորս քահանաներէն մէկը վարդան տնուն անցեալ օրեր մէկը կողջուեւ . « Աստուծոյ բարին » կրտե աշխուհալը . տերտէրը ինչ լոկէնէ աղէկ է . օչո կոգուայ ետին գաղնալով : Ահա քահանայական կոչում ունեցող մարդ մը , որ իւր նման մարդը շան հաստաւ կրտնէ եւ Տիրաճը անունով արտած ողջունին անաժնութարար ու սրիկայօրէն կը պատասխանէ , մինչդեռ միւսն իրաւունք ունէր այլ օրինակ ընդունել ողջոյնը , փանդի ինչպէս լաի եկեղեցին արդեւած է զինքը եւ իւր երեք ընկերները , թէ եւ իրենք զայն բանի տեղ չը գնելով համարձակ կպատարադեն եւ աղկին անդին երեմիա Արտադանը կը պախճարակեն իրեն անիրաւ ոք :

3. — Զախանէս վարդապետը Ո .

Հրեշտակապետի վանքէն քաղաք դարձած է եւ իւր հօրը տունը կրնակի . կերեալ թէ վանքը չէ ընդունուած : Լեւցինք որ Աղլին վրայ բռնակալոյք կառաւարտութենէն երկու զինուոր ողոր են , երկու շաբթի է որ առտուրնէ մինչեւ երեկոյ վանքը երթալով կհսկեն եղեր , սրպէտի մէկը չկարենայ վանքին խեղճութեան եւ բռնաբարութեանց վրայ զխողա թիւն ընել :

4. — Բաղաքիս առաջնորդ արտնը զեղեցիկ կերպով կնքիլուի , ինքնակոչներու հաճութեան համար :

5. — Այս տարի ալ Սահմանադրութեան տարեդարձը կատարուեցաւ քաղաքին մէջ : Սենեքերիմեան ընկերութիւնը իր գպրոցի աշակերտաց շապիկներ հաղուցած , Գալազ եալլաի ըստած վայրէն մեկնեցաւ զէպի Ս . Նշանի առջեւի գալտալայրը , աղղային երգ երով զեղեցիկ գրոշակ մ'ալ առջեւէն կերթալ , որուն մէկ երեսը կեցցէ վեհ . Սոլիման Ապա-Խէ-Աղիկ կոյորն մեր , եւ միւս երեսը գրտած էր կեցցէ աղղ եւ սահմանադրութիւն : Որոշեալ հանգիստեղին վրաններ կանդնած էին , ուր հինգ ժամի չափ ճառախօսութիւններ կգան , որոնց զրեթէ ամենքն ողկը վերջանային « կեցցէ կարապետ Եպիսկոպոս որ աղլին օղտին համար երեք տարիէ ի վեր կը հարածուի » : Հան գրտնաղներէն շատերը ծիծաղեցան ու ծաղրեցին նոցա երկդ իմութիւնը ու չորսրոյրութիւնը , որով բաղմութիւնն ողղրուեցաւ եւ իրենք եկածնուն պէտք էալ զարձան ժամը երկուսն ու թիւն :

6. — Աղլին Անճու էր ընկերութիւնը

Դերսէսեան ընկերութեան հետ իր դատատեղւոյն մէջ կատարեց սոյն տարեդարձը ամենայն վսեմութեամբ, ի ներկայութեան երեք-չորս հարիւր հաաակաւոր ազգայնոց. քսանէն աւելի ճառեր կարդացուեցան եւ ատենախօսութիւններ եղան, որոտառւչ երգերու ընդհատմամբ. յետո՛ւ բարեմաղթութիւններ եղան նաեւ մեր օգոստափառ կայսեր, աղբին, Հայրենի եւ բոլոր անձնուէր եւ հայրենասէր անձանց կենաց համար. մի թիւ ժապը տարեկան դեռափթիթ օրիորդ մ'ալ, ճերմակներ հագած յառեան ներկայացաւ եւ համարձակօրէն ճառ մը կարդաց, որ շատերը դարմացուց. եւ շատերը լացուց, եւ կրէր նա « Ինձ նման հազար աղջկանց կողմէն իրրեւ երեսփոխան հոս կը ներկայանամ. հանդիսականացդ քանի մը խօսք լսելու, եւ ուսման վրայով քանի մը խօսք ընելէն ետեւ կազաղակէր, « Ինչու, անարք, ինչո՞ւ աղջիկները մուցուած են, ինչո՞ւ նոցա դատախարակութեան ընտը հող չտարուիր. մի թէ միայն տրուենքդ պիտի ուսանին, չէ՞ որ նոքա իդական սեռէն կընդունին իրենց դատախարակութիւնը. ուրեմն պէտք չէ՞ որ աղջկունք դատախարակութիւն նախ քանի որ մայր պիտի ըլլան, » Բառն ծափահարութեամբ ընդունուեցան սոյն մատաղ օրիորդին խօսքերը. խփելոյ կարդացուեցաւ անցեալ տարի ոյն օրը իր եղբայրախորութեան զոհ դացող Շիրինեան Ղուկաս անուն դժբաղդ պատանին ճառը իր աննման յիշատակը չկորսուելու համար. հանդիսականաց վրայ խոր տրտմութիւն մ'երեւցաւ եւ վերջապէս որոշուելով որ ամեն տարի եոյն օրը նոքա յիշատակութիւնը ըլլայ, հանդէսը ցրուեցաւ :

27. — Այն օրը Յունաց դպրոցն ալ քննութիւն ունենալով եւ շատ անձինք հրախրուած ըլլալով, բազմաթիւ աղջակներ, նաեւ անձնուէր դատաւորներ կայ դատուեցան. աշակերտք յունական լիդուի քերականութեան, աշխարհագրութեան եւ թուարձութեան ու գեղեցկագրութեան մէջ նշանաւ որ քոյ-

լեր ըրած էին սուղ ժամանակի մէջ, նաեւ գեղեցիկ ալ թարգմանութիւն կրնէին. Յունաց ազգը շնորհակալ կըլլաց իր աշխատասէր դատաւորէն :

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Օգոստ. Սուլթանին բարձր. կուսուֆ իզդէտփն որդւոյն թըլխատութեան հանդէսն այսօր կսկի. Նորին բարձրութեան հետ պիտի թըլխատուին հանդուցեալ Սուլթան Ապտուլ Մէճիտի երկու որդիքն եւ մէկ թոռն (Մուրադ էֆէնտիին որդին) եւ ռուբիշ 4600ի չափ տղայք, որոնց ամէն մէկուն պարգեւ եւ հանդերձ պիտի շնորհուի : Վաղը Բ. Դրան բարձրաստիճան պաշտօնատարք եւ շտաբ օրն ալ դեսպանք Նորին վեհափառութեան պիտի ներկայանան ի շնորհաւորութիւն : Այս հանդէսը չորս օր պիտի տեւէ, չորրորդ օրը դահակալութեան տարեդարձին յատկացած ըլլալով : Գիշերները հրախաղութիւններ ու յուստախառութիւններ պիտի ըլլան, եւ մատնադրապէս Պէշիկթաշի կայսերական պալատին կողմը, ուր է հանդիսատեղին :

— Այս առաւօտ ժամը 7 ին իւռկիւտար Եէնիմահալլէ թօփրազ փողոց հրդեհ պատահելով երկու տուն — մէկ հայ եւ մէկ յոյն — բոլոր կարասեօք մէկտեղ սյրելէն յետոյ մարեցաւ անյապաղ օգնութեանց շնորհիւ : Հրդեհը յոյն տան վերի յարկէն ելաւ, յունական սովորութեան համեմատ հոն գրտնուած պատկերի մը առջեւ վառուած կանդեղին պատճառաւ : Հայուն տանը մէջ մարդ չկար, տէրը՝ որ բուացարար աղքատ կին մ'է, առջի իրիկուքնէ տուն մը լուանալու գացած ըլլալով : — Չեմք դիտեր թէ՛ Աւետարանին ո՞ր կողմը դրուած է որ յոյնք իրենց տուններուն մէջ պատկեր եւ անոր առջեւ մշտափառ կանդեղ ունենան Ինչո՞ւ արդեօք յունաց պատրիարքարանը այս ֆնասակար սովորութիւնը ջնջելու ու չաղբութիւն չընէր : Այս երկրորդ անգամ է որ պատկերի կանդեղի պատճառաւ հրդեհ դէպք կ'պատահի յիշեալ թաղին մէջ :

եւ հազիւ հազ տեղւոյն բնակիչք կազա-
տին, որոց մեծ մասը աղքատիկ են :

— Անցեալ շաբթու Մուսալլա եւ
թաւուգ-պաղար մէկմէկ հողի սպան-
ուեր են : Այս վերջինին մէջ յաճախ
կապտասին սպանութեան գէպքեր, ան-
շուշտ հոն դիտեալունսն ու անբարո-
յականութիւնը աւելի ըլլալուն պատ-
ճառաւ :

— Կրետէի նիւմայիշ անուն շոգե-
նաւը մայրաքաղաքիս մօտեցած ատենը
տաճիկ կին մը դիպուածով ծովը անիւ-
նեբուն վրայ ինկեր եւ չարաչար ճզմը-
ուելով անյայտ եղեր է :

— Կառավարութիւնը սկսած է Պէյ-
օղլուի վրանաբնակ հրկիղեալները մայ-
րաքաղաքիս այլ եւ այլ կողմերը բնա-
կեցունել : Ասոնցմէ ստանի չափ ընտա-
նիք երէկ իսկիւտար Եէսիմահայլէ դըր-
իււած ըլլալով եկեղեցւոյն խանը գըր-
ուեցան, բայց կսուի թէ մէջերնին ան-
բարոյական ընտանիք կգտնուին եւ ե-
րէկ երեկոյ անմիջապէս սկսեր են վար
առնել իրենց գիւմակը, ... :

Հրդեհին ատեն այրած հեռադրա-
կան թեւերն նորոգուելով դարձեալ
նախորդ կայարանէն սկսան կատարուիլ
թղթակցութիւնները :

Այս հրդեհէն ետեւ Սիկուրդայի ըն-
կերութիւնները կրկնապատկեր են ի-
րենց առած ստակները, բայց դարձեալ
մայրաքաղաքիս եւ շրջակայից մէջ մին-
չեւ այսօր 300 չէք իրենց կարասեօքը
Սիկուրդայի դրուեր են :

— Գաղղիոյ կայսրը քիչ մը անձնա-
կան տկարութիւն ունի, եւ արմտեաց
նուազութեան պատճառաւ՝ գինները
100ին 7-8 բարձրացեր են եղեր :

— Շարաթ առաւօտ ժամը մէկին ա-
տենները Լանկա նեղ փողոցի մը տունէն
հրդեհի սկզբնաւորութիւն մը եւ բա-
ւական իրարանցում եղաւ բայց շուտով
ուժնի չափ ջրհան հասնելով՝ բարե-
բաղդարար առաջքն առնուեցաւ ու
աւանց վնասու :

— Շարաթ օրը Լաիլնէ-դափու ու-
կերչաց չուկան Միանճի հոյ մը ինք-
զինքը սպաններ է : Նոյն օրը չուկայ չեր-

թալով հորը նետուիլ ուզեր է բայց մայրը
տեսնելով թող չէ տուեր, եւ յետոյ յի-
շեալ միջոցն ընտրեր է :

— Փարիզի մէջ այս օրերս դինուրա-
կան կարգէ աստիճանաւոր մարդ մը մե-
ռեր է, որուն շատակերութիւնը գրե-
թէ աննման է եղեր : Ասիկա սոսկազան
դինուրութեանը չկրնալով կշտանալ ի-
րեն տրուած պարենով, կայսեր խընդ-
րադիր տուեր է որ աւելնայ : Կայսրը
կանչելով իմացուցեր է որ քանի՜ դին-
ուորի բաժին որ կարենայ ուտել՝ այն-
չափ պիտի տրուի այնուհետեւ : ասոր
վրայ նստեր 24 դինուորի բաժին կերեր
է եւ այնչափ սահմանուեր է իրեն հա-
մար : Որ մ" ալ իր բարեկամաց հետ գը-
րաւ դնելով, որթ մը՝ դանազան կերա-
կուրներ եփուած, ամբողջ կերեր է ի
զարմացումս ամենեցուն :

Այս շատակերը աղէկ՝ ալ թղթատա-
րութիւն կրնէ եղեր, պարկը փորին մէջ
ունենալով : Պատերազմի մը ատեն կա-
ռավարութիւնը ուզելով որ իւր պաշտօ-
նական գաղտնի գրերն զգուշութեամբ
եւ առանց թշնամւոյն ձեռքն անցնելու
դրկուին, այս մարդը գտնուեր է որ գը-
րերը ոլորելով երկաթէ չըջանակի մը մէջ
կառնէ փորը կիջեցունէ, եւ որոշեալ տեղը
հասնելուն պէս անմիաս կյանձնէ եղեր :

— Օրագրոյս մէջ ուրբաթ սուուր
հրատարակուած էջմէի նամակին մէջ Ա-
թանաթեան ըսելու տեղ Հեթանոսեան
ըսուեր է սխալմամբ :

ՍԻՐԵՑԷՔ ՉՄԻՄԵԱՆՍ

Արիւնազանգ Գողգոթային վեհ գազաթ՝
Յար փալփրլոդ սիրոյ անէջ ճառագայթ,
Գեռ կը զլանա՞ս թափել սրտից քու սրլաք :
Չով կը հսկեա, վիհ եւ անդ՞ունդ թէ կմախք,
Որ ժայռերուն մէջ մարեցաւ այն բեկորեկ
Բարբառն հեշտին թէ՛, զմիմեանս սիրեցէք :

Ժանդ ոտ ու գուլ թուրերն առին կարմիր փայլ
Նոր կրօնին հետ արեան հեղեղն առաւ քայլ,
Սիրոյ ամպէ նոր սիւն խաչն այն՝ դժնդակ
Ատելութեան արեան դարձաւ սեւ դրօշակ :
Թնդանօթին առջի բոմբիւնն խեղդեց սէգ
Զհաղաղքն քաղցր թէ՛, զմիմեանս սիրեցէք :

Մարդագոհով Վատիկանու միտացին
Ճինեյլոյներ, կամարներն «վաճառ» դուստրին
Փոխարկառուք խաշն ըրին դաստակ կացինի
Աղքատն արխն թափեց խմեց ճոխն գինի
Դարուց մոխրէն կամ ամպերէն յուսոյ հէք
Թշուառն լռեւ թէ՛ « զմիմեանս սիրեցէք: »

Տնանկին դամբանը կ'անհետի ոտնակով
Հիւղակին մէջ մարի առկայ՝ կանցեղն հոյ,
Այն մութին մէջ հօթի տղեկը կը հեծեն,
Դղեակըն խրախ մինչ լոյսին ջահ կը հեծեն,
Հարուստին կառք ժխորով կանցնի սղարչաւ,
Հէքին դադաղն իր գերեզմանն լուռ իջաւ:

Տիրող հոգին առնող հրեշտակն անաչառ
Որ չճանչէր արցունք՝ ծաղիկ՝ դեղ ու վառ
Անոր դուրս դոյն աղքատ միայն կրտախի,
Ճօխ ու թշուառն պատանքին մէջ կըլլան մի
Ահեղասատ թէ՛ մոռնչին մերկներ
Թէ՛ « սիրեցէք զիրար » « Հէքն հոս չեն սիրեր »

Պ. ԴՈՒՐԵԱՆ

ԿՏԱԿՄԸ

Գաղղիայի մէջ շատ հարուստ եւ
խիստ շատ բարեկազմ մարդ մը յիսուս-
եան կրօնաւորներն իրեն ժառանգ ան-
ուանած էր ի միւս իւր միակ մանչ զտա-
կին Միայն կտակին մէջ յիշուած էր որ
աղքատ եղբայրներն ժառանգութեան
մէջէն զրկեալ տղուն բաժին հանեն ինչ
որ ուզեն: Ուստի դատաւորին վճռովը
կրօնաւորները մարդուն հարստութիւնը
կգրաւեն եւ չափաւոր գումար մը տղուն
կառաջարկեն: Ասի դո՛ւ չըլլալով բազմ
կընէ բարձրագոյն աստեանին առջեւ:
Նախագահ դուքոր կանչել կուտայ դա-
տախաղն, յիսուսեան միաբանութեան
ատոր ղրտին եւ յօգուտ ատոր վճիռ տը-
ռող դատաւորն եւ կրաւ այս վերջինին.
« Այս բարի հայրերն իրաւունք ունին
հանդուցելոյն ստացուած քը պահանջելու
քանզի կրկարձեն որ կտակաւ իրը զայն
ամբողջ իրենց սեփականած ըլլայ: Եւ
չեմ զարմանար ատոր. բայց չեմ կրնար
հասկնալ թէ ի՛նչպէս եղեր է որ դու,
այսքան տարուան ցատաւոր մը ըլլա-
լովդ հանդերձ, կտակին բուն խնա-
տին վրայ սխալիր եւ: Ապա հրամա-
նեց որ կտակը կարդան:

Երբ կարդն եկաւ այն տրամադրու-
թեան որ բարեկազմ յիսուսեան եղ-
բայրներն իրեն ժառանգ կանուանէր հոն
դուցեալը, սա պայմանաւ որ իւր տղան
տան « ինչ որ ուզեն », հարցուց նախա-
դա՛նք « զերապրատու եկի հայր, ո՛րչափ
կուզէք տալ այս մարդուն » — հաղար
Նախորէն, Պ. դուքս, — բոլոր ժա-
ռանգութիւնը ո՛րչափ է, հարցուց դուք-
սը. — Ութ հաղար Նախորէն. — Ա-
պա ուրեմն ութ հաղար ոսկիին դուք
եօթն հաղարը կուզէք, հա՞. — Այո՛,
վսեմաշուք Տէր, մեր իրաւանց զօրու-
թեամբն, կրկնեց յիսուսեանց ղրտալը.
— բայց եւ կրսեմ՝ որ, պատասխանեց
Դաքսը, նայն կտակաւորին հառաւորած
իրաւամբն այդ եօթն հաղար ոսկին է
որ դուք կտակաւորն դաւկին տալու էք
— ինչէ՞ն, տէր իմ. — չէ՞ որ կտակին
մէջ յայտնապէս դրած է թէ դուք ա-
նոր պիտի տաք ժառանգութեանէն ինչ
որ ուզէք. արդ քանի որ ձեր ուզածը
եօթն հաղար ոսկին է, ու չէ՛թէ հա-
ղարը, կհրամայեմ որ կտակին իմաստը
դորձադուրի եւ եօթն հաղար ոսկին
տղուն հառուցուի անվիճապէս: « Ասան-
կով Պ. դուքսը մեծ անիրաւութեան մը
առաջին առաւ:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՍՈՒՄՆ, ՊԱՐՏՈՒՅ

Պ. ՇԱՆՇԵԱՆՅ

Տպագրութիւն Ռ. Քիւրքէն մու-
քուր թղթի վրայ նորաձոյլ եւ վոյելու
տառերով տպուած: Պարունակութիւնն
է Քրիստոնէական եւ բարոյական պար-
աստադրութիւնք մարդոյ սու Աստուած
առ մարդիկ եւ առ անձն, որ է ուսումն
բովանդակ բարոյականութեան: Իւրա-
քանչիւք օրինակին գինն է կէս արծաթ
մէճիւտ. իսկ զպրոցաց համար շատ օրի-
նակ զնոյններուն՝ տասն հաւան մի հատ
տուրի եւ ճրիարար:

Յանկայողք կարեն ստանալ երեսու-
ղէմատունէն, որ է Հայոց Պատրիար-
քարանի մօտ:

ՏԵՐԷՆ ԵՎ ՏԷՐ

Հ. Ս. ԱՄԱՆԱՆԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆՈՒՄՆԻՆ ՎԱՐՄԱՆԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ ԶԵՄՊԵԼԻԻ ԽԱՆ ԹԻԻ 24